

Forord

Af Robert Petersen

Hans Lynge omtales undertiden som en pioner i en række forskellige genrer af grønlandsk kunst. Det er formentlig en rimelig betegnelse i betydningen banebryder, men hvis »pioner« skal forstås som én, der har taget de første usikre, men gribende skridt, som andre har kunnet udvikle, så er det ikke helt rimeligt at kalde Hans Lynge »pioner«. Han har i mange årtier stået i spidsen for grønlandsk litteratur, skulptur og billedkunst, men hans arbejder har altid fra starten været veludviklede.

Uden tvivl har Hans Lynge gennem et langt liv haft en kreativ selvkritik, idet han hele tiden fornyede sig, og derved kom han også til at præge den grønlandske kulturelle og politiske debat med sine tanker, der hele tiden skabte nye frontlinier. Med sine erindringer, sine beskrivelser af folkelivet, sine folklorestudier, sine skuespil og sine digte banede han nye veje inden for den grønlandske debat. Han skrev både på grønlandsk og dansk, men også på engelsk, og derved fortalte han om det typisk grønlandske, som han selv var med til at forme gen-

nem sin skribentvirksomhed. Som skuespilforfatter og som skuespiller viste han evner, som skaffede Grønland en ny teaterhistorie. Hans evne til altid at se nye, spændende emner udmøntede han til at fortælle om menneskelig udvikling med et blik, der menneskeliggjorde de stivnede former. Og som billedkunstner var han vel samtidig den mest nordiske af grønlandske kunstnere, velkendt for sine former og farver. Vi ved, at Hans i tidens løb har kasseret en del af sine arbejder, hvilket viser, at han også var sin egen kritiker, og det er vel en af grundene til, at han i så mange år kunne være på forkant med situationen. Det slog mig for nogle år siden, at Hans efterlyste ydmyghed for kunsten som udtryksmiddel, og selv om jeg nok ikke var den eneste, der blev overrasket over en sådan udtalelse af en stor kunstner, er det ganske givet rigtigt, at man næppe uden ydmyghed til sit arbejde kan være en kreativ frontliniekunstner i så mange årtier, som Hans var.

Det er derfor godt, at der nu tegnes et portræt af mennesket og kunstneren Hans Lynge i dette temanummer.